

Въ втората половина на XVII вѣкъ повтари сѣщата етимология *Иасторий* въ своята статія „De originibus Sarmaticis“.

Най-сетѣ ние я намираме дору и въ XVIII вѣкъ у *Нарушевича* (Перв. II. 145).

Пошла е оня резервуаръ, отъ който, начинайки отъ XVI вѣкъ, се разпространи по цѣла Европа не само мѣстното, че българитѣ са славяни, но и че си водятъ името отъ *Волга*.

Ние намираме тая хипотеза не само на изтокъ, въ Русия, гдѣто полската историография упражни такова силно влияние, но и на югъ и на западъ. Така напримѣръ у неизвѣстния авторъ на *Relazione dell' Imperio di Moscovia 1553*: „che habitavano la Vulga“. (У Аделунга, *Kritisch-literär. Übersicht der Reisenden in Russl. bis 1700*, т. I и II. 1846. p. 197.; тужъ и за Vinc. Belloy, I. 3, Ibn. Fozl. 83, Tndela 85, Carpinì 88, Schiltberger 137. и др.); у *Дридта*, *Histor. magnae legat. caesar.* и пр. 1721. J. Милетичъ Сбм. VI. 127 (България се е наричала България отъ скитската рѣка Волга, отъ тамъ и „Волгари“). Подобно по-рано у *Рико*, 1670, Хр. Кесаковъ, Сбм. VI. 169. (Българи вѣстето Волгари). Около сѣщото време и у *John Burbury*, 1671. A relation of a journey and пр. Р. Славейковъ въ Спеш. LX, 1899. 946. (Името България е отъ Волгаритѣ, които дошли отъ рѣката Волга и промѣнили в на б, поради което се наричатъ българи).

Въ XVII и XVIII вѣкъ много помогна, да се популяризува етимологията на *българинъ отъ Волга* дубровчанинѣтъ *Мавро Орбини* съ свой извѣстенъ историченъ трудъ: *Il regno de gli slavi hoggi corrotamenti detti Schiavoni*, Венецо 1601. p. 207. „Impero che da Volcha, Bulgari ò Bulgari infino ad hoggi sono chiamati“ и p. 398: „il gran fiume Volga, dal quale tratto l'nome, chiamaronsi Vulgari e poi Bulgari“. Въ руския преводъ на М. Орбини отъ 1722. „Книга исторіографія“ и пр. насаждътъ гласи: „Болгары, порожденіе славянское пришли изъ скандинавіи, и осѣлися во оныхъ краяхъ Германіи окружающихъ моремъ Померанскимъ, и балтійскимъ, и обитали тамо нѣколько время. Потомъ отшедше отъ оныхъ страны, остановилися оружіемъ въ пространныхъ поляхъ береговъ великія рѣки Волги, отъ нея же нарекоша ся волгары, а потомъ болгары.“

Въ руската историческа литература тая етимология стана обаче извѣстна и прѣди превода на Мавро Орбини, когато именно руситѣ захванаха да се запознаватъ съ разнитѣ исторични и географски произведения на западна Европа, особено чрѣзъ посрѣдството на Польша, и когато разсказитѣ на *Бѣлски*, *Сарницки*, *Кромеръ*, *Гваньини*, *Стрийковски* и другитѣ полски историци за старата история на славянитѣ и руситѣ проникнаха и въ руската лѣтописна литература (отъ края на XV вѣкъ).

Особено силно е повлиянъ отъ измислицитѣ на *Стрийковски* извѣстниятъ „*Кіевскій Синописис* или краткое собраніе отъ различныхъ лѣтописцовъ о началѣ славенороссійскаго народа“ (първа печатна руска